1998.

Magija kćeri vatre

Mari-Klod Pjetragala i trupa Alois u Sava centru u Beogradu

Francuski kulturni centar u Beogradu već nekoliko godina prednjači u obeležavanju aprila kao meseca baleta, na čijem samom kraju se na svim meridijanima sveta praznuje Svetski dan umetničke igre.

Ovog puta, uz sponzorstvo jedne od najvećih francuskih banaka, Societe Generale i Air France u Beogradu i uz podršku Francuske asocijacije za umetničko delovanje Ministarstva inostranih poslova i Ministarstva kulture Republike Srbije, beogradskoj publici se u Sava centru predstavila baletska zvezda Mari-Klod Pjetragala, primabalerina Pariske opere sa igračkom trupom Alois. Ovaj petočlani ansambl sačinjavaju igračica prefinjene igračke kulture Od Argo, robusna, atletski građena Gudrun Skamlec, i vrsni igrači Žil Baron, David Lera i Saul Dovin.

Iako pozornica Sava centra nije pogodna za kamerne igračke predstave, dvosatni program francuskih umetnika sastavljen od koreografija savremenog opredeljenja, bio je izuzetno srdačno pozdravljen.

Veći deo večeri pripao je postavkama mladog igrača i koreografa, Žil Barona, koji je uspeo da sintetizuje različita strujanja u savremenom francuskom baletu, tako da su praizvedbe *Dokumenta 01*, zatim *Slika krika* i *Osmo okno* posedovali prepoznatljiv autorski rukopis. Uočeno je plastično vajanje telima u prostoru, koja su se povremeno zaustavljala u raznovrsnim pozama na tlu ili u vazduhu, da bi često kroz neku plesnu vrstu „slou mošna" nadoknađivala snažnija emocionalna uzbuđenja.

Naročito je bila zanimljiva postavka pod nazivom *Osmo okno*, koja je u skraćenom vidu, donela Žil Baronu i Davidu Leri prvu nagradu za savremeni duet na VII međunarodnom baletskom takmičenju u Parizu, 1996. godine. Taj muški duo istančanih plesnih nijansi dobio je na vizuelnoj snazi u kontrapunktu sa duetnom igrom, koju su uzdržanom strastvenošću odlično izveli Gudrun Skamlec i Saul Dovin.

Praćeno muzikom *Simfonije br. 3* Henrija Goreckog, ovo dvadesetominutno igračko delo je očigledno bilo posvećeno onima koji svoj život provode u rudarskim oknima, boreći se koliko za vazduh, toliko i za svakodnevnu egzistenciju, a i za malo ljudske topline.

Glavna ličnost gostovanja je razume se, bila čuvena primabalerina Mari-Klod Pjetragala, koju su stručnjaci uvrstili među dvanaest danas najznačajnijih balerina u svetu. Bez obzira da li je neko sklon takvoj vrsti rangiranja ili ne, morao je ostati opčinjen magijom plesa „Kćeri vatre", kako Pjetragalu često kritičari nazivaju. Pomalo uzdržana u solu iz Baronovog *Dokumenta 01* (kojem, inače, autorski neidentifikovana gruba sazvučja nisu mnogo doprinosila), Pjetragala je u solističkoj deonici iz sopstvenog baleta *Korzika*, na originalnu muziku Petru Guelfućija, dostigla neslućene uzlete u interpretaciji savremene umetničke igre. Njena krhka figura je razvojem plesa postupno rasla, da bi ispunila ceo scenski prostor čudesnim plesnim slikama širokog zamaha, koje su plenile iskrenom dramatičnošću. Mari-Klod je kroz igru žene sa Korzike koja čeka I nada se da joj muškarac pokloni bar malo pažnje, izgarala u zapretenoj strasti,

koja je, povremeno izbijala vulkanskom žestinom, čineći ovu kratku, šestominutnu igru vrhunskim igračkim ostvarenjem. Stoga ostaje želja da prilikom sledećeg gostovanja vidimo celu Pjetragalinu *Korziku*.

Kada smo već pouzdano zaključili da je Mari-Klod iskrena savremena dramska igračica, ona nam je priredila uzbuđujuće iznenađenje igrajući sa izvanrednim nadahnućem svojevrsnu klovnovsku grotesku u koreografiji Karolin Karlson iz 1993. godine, *Neka trava raste, ne osvrći se*. Pjetragala je ne samo likom bila crnokosa Karolin, već je ovu postavku, punu domišljate duhovitosti, prilagodila svom senzibilitetu. Hiljadu pantomimskih izraza, hiljadu najrazličitijih pokreta, izvanrednih padova i okreta krasili su ovu njenu interpretaciju. A sve to je svedočilo o umetničkoj zrelosti i izuzetnoj tehničkoj pripremljenosti, te potvrđivalo Pjetragaline reči: *Balerine koje su veoma klasične, nikada nisu samo klasične...*

Mari-Klod kao klasičnu balerinu videli smo samo na video-snimcima u *Don Kihotu*, *Labudovom jezeru*, *Ščelkunčiku*. Divili smo se njenoj savršenoj, francuskoj baletskoj tehnici i eleganciji. No, to što je čini kompletnom savremenom baletskom umetnicom je njena sposobnost transformacije i podjednakog posvećivanja svakom stilskom izrazu sadašnje umetničke igre. Magija njenog plesa je rezultat izuzetnog talenta i nesalomive upornosti i volje. Stoga svaki budući susret sa ovom velikom balerinom naših dana očekujemo kao zvezdani trenutak igračke umetnosti.

„Naša Borba”, 14. 4. 1998.